

[Niels Helveg Petersen]

ville optræde som en konkurrence til det samarbejde, der har udviklet sig inden for NATO? Jeg har svært ved at se det, og derfor er det efter min opfattelse og Det Radikale Venstres opfattelse sådan, at der ikke i øjeblikket er noget grundlag for at ændre den danske holdning til Vestunionen.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil begynde med at takke SF, fordi de har stillet forespørgslen, og jeg vil takke udenrigsministeren for besvarelsen. Og så vil jeg komme med én bemærkning til, og det er: Havde det ikke været muligt, at vi havde begyndt dagen med denne forespørgselsdebat? Det forekommer mig overraskende, at vi har haft en lang række tredje- og andenbehandlinger og også en førstebehandling og først på dette sene tidspunkt får denne vigtige EF-debat. Dette blot ment som en stille, beskeden bøn, om det ikke ville være muligt en anden gang at prioritere anderledes.

Vi står nu over for at udforme det kommende Europa. Det sker i lyset af, at Europas deling efter anden verdenskrig næsten er bragt til ophør. Berlinmuren faldt, og Tysklands genforening er det ydre tegn på den nye situation.

Et af nøglebegreberne i EF-debatten er med rette subsidiaritetsbegrebet, af nogle kaldet nærhedsprincippet. Det fremhæves i debatten om, hvordan kompetencefordelingen skal være mellem nationalstaterne og EF.

Subsidiaritetsprincippet er ikke en tryllestav, der med ét løser alle problemer. Det afgørende er, hvordan princippet bliver fortolket. Det fremgår bl.a. af Giscard d'Estaing-betænkningen fra november 1990, for sådan som jeg ser det, kan subsidiaritet tolkes på to måder. Den ene udgave er, at EF skal løse de opgaver, der mest effektivt lader sig løse af EF. Her er kriteriet effektivitet, og det har en klart centralistisk tendens. Den anden udgave er, at kun de opgaver, nationalstaterne ikke selv magter at løse, skal løses af EF. Denne tænkning fremmer decentralisering.

Under regeringskonferencen mener jeg det er afgørende for skabelsen af det europæiske samarbejde, at subsidiaritet bliver traktatfæstet i den decentrale udgave og på en sådan måde, at det er juridisk bindende for Domstolen. Det er ikke tilstrækkeligt med nogle hensigtserklæringer, der ikke er juridisk bindende. Og får vi

subsidiaritet traktatfæstet – jeg har med tilfredshed bemærket, at det er kommet godt med i formandskabets papir – mener jeg, det er vigtigt, at vi yderligere får præciseret det, jeg vil kalde den decentrale udgave af begrebet subsidiaritet, så man med det som udgangspunkt kan præcisere, hvilke opgaver EF bør løse, og hvilke opgaver der naturligere og rigtigere løses af nationalstaterne. For en aktiv anvendelse af subsidiaritetsprincippet vil tillige betyde, at fremtidens tættere EF-samarbejde bliver mere decentralt i den forstand, at en række beslutningsområder på centralt EF-niveau overføres fra medlemsstaternes hovedstæder til regioner og kommuner. Og det kan være en lykke for de mange europæiske folkeslag, der lever i en for dem fremmed nationalstat, her kan f.eks. nævnes det skotske nationalistparti, der sidste efterår holdt kongres under sloganet: »Et frit Skotland i et forenet Europa«. Regionernes Europa er således også udsprunget af subsidiaritetsprincippet.

Et bedre EF mener jeg skal være målsætningen i de sidste afgørende måneder under regeringskonferencerne. Andre har med rette nævnt betydningen af, at Danmark spillede aktivt ud gennem vort memorandum, og noget af det væsentlige, Danmark her foreslog, var at opprioritere miljøpolitikken. Derfor synes jeg, at det, der er understreget i dagsordenen foreslået af hr. Ivar Nørgaard og hr. Niels Helveg Petersen, er meget rigtigt og væsentligt, nemlig at vi netop på dette stade i forhandlingerne står fast på kravet om flertalsafgørelser vedrørende mindstekrav på miljøområdet for derved at sikre, at de langsigtede miljøinteresser ikke tilside-sættes af andre hensyn. Vi er helt enige i det, der siges i denne dagsorden, og vil meget gerne stemme for den. Vi er faktisk lidt overrasket over, at kun to partier foreslår denne dagsorden. Jeg er lidt uforstående over for, at det ikke var en række af Folketingets partier, der står bag. Det forekommer mig, at der her er udvist en eksklusivitet, som jeg ikke helt kan forbinde med ønsket om det brede samarbejde også på dette område. Der kunne måske gives nogle begrundelser for denne eksklusivitet; jeg magter bare ikke at finde saglige begrundelser for denne for mig at se overraskende eksklusivitet.

Så vil jeg sige lidt om den politiske union, for i tænkningen omkring Fællesskabernes grundlæggelse spillede sikkerhedspolitiske overve-